

LAKI ILDIKÓ – EGRESSY GERGELY

SZERZŐI, SZERKESZTŐI BEVEZETŐ

Jelen kiadványunk az esélyegyenlőség témakörében készült azzal a céllal, hogy egy kiadványba gyűjtsük azokat az esélyegyenlőség területén használatos, egyben hasznos kifejezéseket, amelyeket manapság az oktatásban, az egészségügyben, a szociális szférában, a gazdaságban vagy akár a hétköznapi életben is használunk. Erre elsősorban azért van szükség, mert sok fogalom, értelmezés az elmúlt években új oldaláról vált ismertté, adott esetben elfogadottá, ami azt is jelentheti, hogy bizonyos szavak, kifejezések finomodtak, kiegészültek s új tartalmi elemekkel bővültek. A kiadvány további sajátosságát adja az a tény is, hogy az egyes szócikkek tartalmát végigkísértük a különböző kiadványokban, manapság használatos tájékoztató füzetekben: ily módon azokat az idő múlásának függvényében és a tartalom változásának kontextusában, egyszersmind a társadalom gondolkodási és kifejezési tárában történt ártérteleződések szerint értékelve és adaptálva rögzítettük. A kiadvány magyar-angol nyelvű szócikkei lehetőséget adnak arra, hogy a két nyelv közötti eltéréseket – amelyek gyakran szakmai eltéréseket is jeleznek – éreztessük az olvasókkal, továbbá ezáltal elgondolkodhassunk a fogalmak modernkori használatán, szemlélet- és használatbeli változásain.

A fogalomtár tematikája három egység köré épül: az esélyegyenlőség és a társadalom különböző megközelítéseire, értelmezéseire; a fogyatékoság, illetve az ehhez kapcsolódó fogalom párokra; valamint az aktuális, újszerű, adott esetben még a hétköznapi szinten kevésbé használatos kifejezések csoportjára. Ez utóbbi folyamatosan változó egységet képez, amelyben gyakran anomália is felfedezhető. Néhány fogalom értelmezése esetén a történeti aspektusokat sem hagytunk figyelmen kívül, ennek következtében a mindennapokban nem vagy csak részben használt fogalmaktól a gyakran használt fogalmakig illesztettük össze egy-egy fontosabb fogalom tartalmi elemeit.

Könyvünk egy szócikkgyűjtemény kíván lenni; semmi esetre sem a hazai, illetve a nemzetközi fogalmak értelmező szótára. Nincs műfaji sajátosság, viszont a formanyelv a gyógypedagógiától az orvostudományig terjed, hiszen az esélyegyenlőség tárgy- és témaköre ma már az interdiszciplinaritás jegyében értelmeződhet. A kiadványnak hiányosságai is vannak: nem teljeskörű, sok szakmai zsargon körébe tartozó kifejezést szándékosan és/vagy véletlenül nem tartalmaz. Másrészt figyelembe kell venni azt is, hogy az egyes tudományterületeken korábban megjelent és elismert fogalmak, fogalmi keretek gyakran átíródnak, ami természetesen nem azt jelenti, hogy át is értelmeződtek.

Úgy gondoljuk, hogy e kiadvány az esélyegyenlőséggel foglalkozó szakemberek számára hasznos gyűjtemény lehet, emellett pedig a felsőoktatásban, az oktatói és hallgatói munkában is fontos tájékozási pontot jelenthet.

A kifejezéstárban használt rövidítések

megnevezés és rövidítés	names and abbreviations
Általánosan használt kifejezés (ált.kif.)	Generally used term (gt)
Egyenlő Bánásmód Hatósága (EBH)	Equal Treatment Authority (ETA)
Gazdaságban használatos fogalom (gazd.fog.)	Term used in economics (et)
Gyógypedagógiai kifejezés (gyógyped.kif.)	Term used in special education (set)
Jogi kifejezés (jogi.kif.)	Legal term (lt)
Közigazgatásban használatos kifejezés (közig.kif.)	Term used in public administration (pat)
Orvosi kifejezés (orv.kif.)	Medical term (mt)
Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (NRSZH)	National Office for Rehabilitation and Social Integration (NORS)
Pedagógiában használatos fogalom (ped.fog.)	Term used in education (et)
Politikában használatos fogalom (pol.fog.)	Term used in Political discourse (pt)
Pszichológiai kifejezés (pszic.kif.)	Term used in psychology (pst)
Rehabilitációs Szakmai Kollégium (RSZK)	College of Rehabilitation (CR)
Szociológiában használatos kifejezés (szoc.meghat.)	Term used in sociology (st)
Szociálpszichológiában használatos kifejezés (szoc.pszic.kif.)	Term used in social- psychology (spt)
Társadalomtudományi kifejezés (társad.kif.)	Term used in social-history (sh)